

Карамушка Л.М., Терещенко К.В., Креденцер О.В., Лагодзінська В.І., Ковальчук О.С., Івкін В.М., Власов П.К., Соколова І.М., Кисельова Г.А.

**ХІІ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ «ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА
ЕКОНОМІЧНА ПСИХОЛОГІЯ В УКРАЇНІ: СПРИЯННЯ РЕГІОНАЛЬНОМУ
РОЗВИТКУ»**

(1–3 червня 2017 року, м. Харків)

1–3 червня 2017 року в Українській інженерно-педагогічній академії (м. Харків) відбулася **ХІІ Міжнародна науково-практична конференція з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сприяння регіональному розвитку»**.

Організаторами конференції виступили Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені Г.С. Костюка (м. Київ), лабораторія організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ), Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці (м. Київ), Інститут прикладної психології «Гуманітарний центр» (м. Харків), Українська інженерно-педагогічна академія (м. Харків), Центр організаційної та економічної психології (м. Київ).

Голова наукового комітету конференції – *Максименко Сергій Дмитрович*, академік-секретар Відділення психології, вікової фізіології та дефектології НАПН України, доктор психологічних наук, професор, директор Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, дійсний член НАПН України, Президент ВГО «Товариство психологів України». **Співголови наукового комітету** конференції: *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, *Коваленко Олена Едуардівна*, доктор педагогічних наук, професор, ректор Української інженерно-педагогічної академії, *Власов Петро Костянтинівич*, кандидат психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», голова Регіонального осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Харківській області.

У конференції брали участь очно та заочно понад 100 науковців, педагогів, практиків та студентів з різних регіонів України (Києва, Харкова, Кам'янець-Подільського, Львова, Дніпра, Запоріжжя, Сум, Хмельницького, Полтави, Луцька тощо), а також із-за кордону (Німеччина та Франція).

Робота конференції включала такі **основні форми**: відкриття; пленарне засідання, тематичні секції, майстер-класи, заключне засідання. На **відкритті** з вітальним словом виступили *Коваленко Олена Едуардівна*, доктор педагогічних наук, професор, ректор Української інженерно-педагогічної академії; *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Власов Петро Костянтинівич*, кандидат психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», голова Регіонального осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Харківській області.

На **пленарному засіданні** прозвучали такі доповіді: «Соціальна напруженість в організації: сутність, підходи до вивчення, основні види та вияви» (*Карамушка Л.М.*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з

науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України), «Задум організації як компенсація дефіциту індивідуальних ресурсів підприємця» (*Власов П.К.*, кандидат психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр»), «Травма-фокусована психотерапія і психокорекція» (*Соколова І.М.*, доктор психологічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології Української інженерно-педагогічної академії, та *Шлей Курт*, дитячий та юнацький психотерапевт, професор Академії психотерапії (Оффенбург, Німеччина), почесний доктор Української інженерно-педагогічної академії), «Баланс «робота – життя» персоналу: що може зробити організація для своїх співробітників» (*Ткалич М.Г.*, доктор психологічних наук, професор кафедри психології Запорізького національного університету), «Психологічна й організаційна культура сучасного освітнього закладу» (*Горбань Г.О.*, доктор психологічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та практичної психології КВНЗ «Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»), «Когнітивні порушення при бойовому стресі» (*Заворотний В.І.*, начальник клініки психіатрії й наркології Військово-медичного клінічного центру Північного регіону, провідний психіатр регіону, полковник медичної служби), «Управління по цінностях» (*Кисельова Г.А.*, кандидат філологічних наук, заступник директора Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр»).

У другій частині пленарного засідання відбулася **демонстрація відео-презентацій зарубіжних учасників**: «Метод Innergame як метод розкриття творчого потенціалу» (доктор *Крістіан Майер* (Зульцбург, Німеччина) – засновник Інституту Внутрішньої Гри (Inner Game Institute) та голова Imfluss AG (Штауфан, Німеччина), автор методу Innergame (метод внутрішньої гри)); «Міфологічні архетипи у рекламі і сучасні маркетингові комунікації» (*Христо Кафтанджисев*, доктор філологічних наук, професор факультету журналістики Софійського університету (Софія, Болгарія)); «Позитивна терапія, долання кризи й продуктивність організації» (доктор *Ханс Йоахим Функе* и *Джулія Вестерманн* (Гамбург, Німеччина), Інститут Позитивної Терапії).

Значну увагу на конференції було приділено роботі **тематичних секцій**. Паралельно працювали такі тематичні секції: тематична секція № 1 «Організаційна психологія», тематична секція № 2 «Економічна психологія», тематична секція № 3 «Психологічні основи діяльності та підготовки фахівців для психологічного забезпечення діяльності організації». Керівники тематичної секції № 1 «Організаційна психологія»: *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Власов Петро Костянтинівич*, кандидат психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», голова Регіонального осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Харківській області. Керівниками тематичної секції № 2 «Економічна психологія» виступили: *Креденцер Оксана Валеріївна*, кандидат психологічних наук, доцент, старший науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці; *Кисельова Ганна Аркадіївна*, кандидат філологічних наук, заступник директора Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр». У ролі керівників тематичної секції № 3 «Психологічні основи діяльності та підготовки фахівців для психологічного забезпечення діяльності організації» виступили: *Соколова Ірина Михайлівна*, доктор психологічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології Української інженерно-педагогічної академії; *Терещенко Кіра Володимирівна*, кандидат психологічних наук, науковий співробітник лабораторії організаційної та соціальної психології

Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, член Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці.

Під час конференції учасники дістали змогу відвідати різноманітні **майстер-класи**. Всього відбулося 11 майстер-класів, серед яких: майстер-клас «Управлінське консультування як метод» (Ведучий: *Власов Петро Костянтинович*, кандидат психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», голова Регіонального осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Харківській області); майстер-клас «Організаційна культура та цінності. Методи аналізу» (Ведуча: *Кисельова Ганна Аркадіївна*, кандидат філологічних наук, заступник директора Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр»); майстер-клас «Лідерство: сутність, види, форми здійснення в умовах соціальної напруженості» (Ведуча: *Карамушка Людмила Миколаївна*, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці); майстер-клас «Формування готовності до змін у менеджерів середньої ланки промислового підприємства на прикладі роботи Школи кадрового резерву» (Ведуча: *Поплавська Анжеліка Петрівна*, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Запорізького національного університету); майстер-клас «Розвиток соціальної згуртованості – необхідна умова успішної взаємодії всіх учасників освітнього процесу в об'єднаній територіальній громаді» (Ведуча: *Вознюк Алла Вікторівна*, кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри психології Комунального закладу «Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», завідувачка науково-дослідної лабораторії з організації роботи опорних шкіл, обласний координатор та регіональний тренер Всеукраїнського проекту «Розвиток соціальної згуртованості суб'єктів освітнього процесу»); майстер-клас «Мотивація досягнення успіху» (Ведуча: *Колчигіна Анна Валеріївна*, практичний психолог, член Харківського обласного відділення Всеукраїнської громадської організації «Товариство психологів України», кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри практичної психології Української інженерно-педагогічної академії); майстер-клас «Я і гроші. Який між нами контакт» (Ведуча: *Клименко Наталія Геннадіївна*, психолог, психотерапевт, тренер, орг-консультант. Керівник проекту професійної психологічної допомоги «Психолоад»); майстер-клас «Впровадження політики різноманіття в бізнес-організаціях» (Ведуча: *Діденко Марина Сергіївна*, старший викладач кафедри економіки, підприємництва та менеджменту ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України, практичний психолог, тренер); майстер-клас «Техніки роботи з травмою» (Ведучі: *Рибалко Андрій Іванович*, сертифікований магістр Української інженерно-педагогічної академії; *Соколова Софія Михайлівна*, сертифікований магістр Української інженерно-педагогічної академії); майстер-клас «Психологія фінансового успіху» (Ведуча: *Нікітіна Оксана Петрівна*, практичний психолог, член Харківського обласного відділення Всеукраїнської громадської організації «Товариство психологів України», кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Української інженерно-педагогічної академії); майстер-клас «Когнітивно-поведінкові техніки в розвитку управлінського потенціалу особистості» (Ведуча: *Сняданко Ірина Ігорівна*, кандидат психологічних наук, доцент кафедри теоретичної та практичної психології Національного університету «Львівська політехніка»).

Під час **закриття** конференції було підсумовано результати роботи тематичних секцій та майстер-класів, а також намічено плани майбутньої співпраці. Серед ухвалених положень Постанови конференції: позитивно оцінити результати представлених на конференції наукових розробок з організаційної та економічної психології, зокрема, спрямованих на дослідження психологічних технологій підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості; посилити співпрацю між науковими та освітніми інституціями з проблем організаційної та економічної психології; посилити представлення результатів розробки актуальних фундаментальних та прикладних проблем з організаційної та

економічної психології у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях; підтримувати більш тісні контакти з зарубіжними фахівцями з організаційної та економічної психології; оперативно реагувати на потреби різних категорій фахівців та населення щодо отримання психологічної допомоги.

У рамках культурної програми конференції учасники відвідали **екскурсію** до музею видатного українського філософа, поета і музиканта Григорія Сковороди. Музей розташований на території маєтку панів Ковалівських, де провів остання дні свого життя Григорій Сковорода.

Учасники роз'їхалися з живими спогадами про конференцію та прагненням і в подальшому проводити та відвідувати подібні акції.

Детально з електронною версією програми конференції та збірника, виданого за матеріалами конференції, можна ознайомитися на сайті Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України <http://www.inpsy.naps.gov.ua> та на сайті Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці www.uaorpp.com.ua.

У цілому, можна *підсумувати*, що проведення XII Міжнародної науково-практичної конференції з організаційної та економічної психології «Організаційна та економічна психологія в Україні: сприяння регіональному розвитку» дало поштовх осмисленню основних напрямків та здобутків розвитку організаційної та економічної психології в Україні, а також сприяло професійній та особистісній самореалізації учасників, зародженню нових ідей, встановленню професійних контактів.

Науковий та організаційний комітети конференції висловлюють **подяку** Національній академії педагогічних наук України, Інституту психології імені Г.С. Костюка, Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», Українській інженерно-педагогічній академії, Українській Асоціації організаційних психологів та психологів праці, Центру організаційної та економічної психології, а також усім учасникам за організацію та проведення конференції.

XII-th INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE ON ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PSYCHOLOGY "ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC PSYCHOLOGY IN UKRAINE: PROMOTING REGIONAL DEVELOPMENT" (JUNE, 1-3, 2017)

Відомості про авторів

Карамушка Людмила Миколаївна, член-кореспондент НАПН України, доктор психологічних наук, професор, заступник директора з науково-організаційної роботи та міжнародних наукових зв'язків Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, завідувачка лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Президент Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці, м. Київ, Україна.

Karamushka, Liudmyla Mykolaivna, corresponding member, NAPS of Ukraine, Dr. of Psychology, Professor, Deputy Director on scientific and organizational work and international scientific communications of G.S. Kostyuk Institute of psychology of NAPS of Ukraine, Head of Laboratory of Organizational and Social Psychology, G.S. Kostyuk Institute of psychology of NAPS of Ukraine, President of the Ukrainian Association of Organizational and Work Psychologists, Kyiv, Ukraine.

E-mail: LKARAMA01@gmail.com

Терещенко К.В., Креденцер О.В., Лагодзінська В.І., Ковальчук О.С., Івкін В.М. – наукові співробітники лабораторії організаційної та соціальної психології Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, члени Виконавчої дирекції Української Асоціації організаційних психологів і психологів праці, м. Київ, Україна.

Tereshchenko, K.V., Kredentser, O.V., Lagodzinska, V.I., Kovalchuk, O.S., Ivkin, V.M. – scientific staff of the Laboratory of Organizational and Social Psychology at G.S. Kostiuk Institute of Psychology of the NAES of Ukraine, members of the Executive Directorate of the Ukrainian Association of Organizational and Work Psychologists, Kyiv, Ukraine.

E-mail: uaoppp@online.ua

Власов Петро Костянтинович, кандидат психологічних наук, директор Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», голова Регіонального осередку Української Асоціації організаційних психологів та психологів праці в Харківській області, м. Харків, Україна.

Vlasov, Petro Kostyantynovych, PhD, Director of the Institute of Applied Psychology "Humanitarian Center", Head of the Regional Branch of the Ukrainian Association of Organizational and Work Psychologists in Kharkiv Region, Kharkiv, Ukraine.

E-mail: huca@Kharkov.ua

Соколова Ірина Михайлівна, доктор психологічних наук, професор, завідувачка кафедри практичної психології Української інженерно-педагогічної академії, м. Харків, Україна.

Sokolova, Iryna Mykhailivna, Dr., Prof, Head of the Department of Applied Psychology of the Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy, Kharkiv, Ukraine.

E-mail: psihol@uipa.edu.ua

Кисельова Ганна Аркадіївна, кандидат філологічних наук, заступник директора Інституту прикладної психології «Гуманітарний центр», м. Харків, Україна.

Kyseliova, Ganna Arkadiivna, Ph.D. (linguistics), Deputy Director of the Institute of Applied Psychology "Humanitarian Center", Kharkiv, Ukraine.

E-mail: huca@Kharkov.ua